

[סגור חלון](#)

יש שופטים בירושלים (ילדיהם הם עורכי דין בפרקליטות)

"גלובס" חושף את רשימת קשרי המשפחה בין עובדים בפרקליטות ובמשרד המשפטים ובין שופטים? חשיפת הרשימה - בעקבות עתירה של עו"ד חיים שטנגר

חן מענית 22/7/16

אחת הביקורות החריפות שנמתחו לאורך השנים על מערכת המשפט בישראל היא שהיא נגועה בנפוטיזם. חלק מהביקורת היא עניינית, שכן היו בעבר מקרים שבהם בעלי שררה במערכת המשפט העדיפו במיני למשרות את קרובי משפחתם על פני מועמדים אחרים. בבתי המשפט אפילו הייתה תופעה נפוצה שילדיהם של שופטים מתמחים אצל שופטים קולגות. אבל חלק אחר וניכר מהביקורת לא היה ענייני, שכן חב המינויים במערכת המשפט היו מינויים מצוינים, גם כאשר מדובר היה בקרובי משפחה של עובדים בתוך המערכת.

על כל פנים, דוגמאות להעסקת קרובי משפחה במערכת המשפט לא היו חסרות, גם לא בתפקידים הבכירים ביותר. למשל, אלישבע ברק, אשתו של נשיא בית המשפט העליון לשעבר אהרן ברק, כיהנה כשופטת בבית הדין הארצי לעבודה; דיאלה ביניש, בתה של נשיאת העליון לשעבר דורית ביניש, התמנתה אצל נאוה בן-אור בעבר מבכירי פרקליטות המדינה; וב-2002 התחוללה סערה ציבורית בשל מינוי אילונה לינדנשטראוס לרשמת בית משפט השלום בצפון, בזמן שאביה, מיכה לינדנשטראוס (שאחר כך היה מבקר המדינה), כיהן כנשיא המחוזי בחיפה.

הביקורת הציבורית על המינוי הרתיעה את הוועדה לבחירת שופטים בשנים האחרונות מאישור מינויים דומים. כך למשל נדחתה מועמדותה של עו"ד שירה כהן-מזור, בתו של נשיא בית הדין האזורי לעבודה בחיפה לשעבר רם כהן, מלכהן כשופטת בבית הדין האזורי לעבודה. בשנה שעברה נאלץ סגן נשיא בית המשפט המחוזי בנצרת לשעבר, תאופיק כתילי, להקדים בחודשיים את פרישתו, כדי לאפשר את מינוי בתו, יסמין כתילי-מני, לשופטת בבית משפט לתעבורה בצפון.

בדצמבר האחרון הודיעה הוועדה לבחירת שופטים, בראשות שרת המשפטים איילת שקד, כי לאחר דיון בנושא היא החליטה לקבוע נוהל לפיו, ככלל, הוועדה לבחירת שופטים לא תמליץ על מינוי מועמד שהוא בן משפחה של שופט. כמו כן, הוחלט כי ילדיהם של שופטי בית המשפט העליון לא יוכלו להיבחר לשפיטה כל עוד הוריהם מכהנים בבית המשפט העליון.

עם זאת, לפי הנוהל שהשתרש מאז, במקרים חריגים ובתנאים מסוימים ניתן יהיה למנות לשפיטה מועמדים שקרובי משפחתם מועסקים במערכת המשפט. כמו כן, לפי הנוהל עליו הודיעה השרה שקד, עורך דין המבקש להציע את מועמדותו לתפקיד שפיטה, נדרש למלא טופס הצהרה לגבי קרובי משפחה העובדים במערכת המשפט ויצרף אותו לטופסי המועמדות.

עוד נקבע (וכבר מיושם) כי מועמדותו של קרוב משפחה מדרגה ראשונה ו/או שנייה לשופט מכהן לתפקיד שיפוטי יתיבון על-ידי הוועדה לבחירת שופטים כבקשה חריגה, תוך התחשבות בין היתר בגורמים הבאים: זיקתו של התפקיד המיועד למועמד לתפקידו של קרוב המשפחה המועסק במערכת, מיקום גאוגרפי של המשרות וטיב מערכת היחסים בפועל בין הקרובים.

בנוסף, הבחירה בוועדה לבחירת שופטים בקרוב משפחה תהיה ברוח מיוחד של 7 חברי הוועדה לכל הערכאות השיפוטיות, וקרובי משפחה ימונו רק 3 שנים אחרי בחירת השופט המכהן.

כן נקבע כי קרובי משפחה לא יכהנו באותו מחוז שיפוט, כדי שלא ישמשו כערכאות ערעור האחד של השני. עוד הוחלט כי לא יאושרו מנייים אשר יוצרים היררכיה בתפקידים בין קרובי משפחה, כלומר כאשר מוטלת על אחד חובת פיקוח או ביקורת על האחר. לבסוף, כאמור, הוחלט כי לא יוכלו להיבחר בנים של שופטי בית המשפט העליון, כל עוד הוריהם מכהנים כשופטים בעליון.

שופטי העליון החברים בוועדה למינוי שופטים, הנשיאה מרים נאור והשופטים סלים ג'ובראן ואליקים רובינשטיין, היו מעוניינים להרחיק לכת אף יותר ולקבוע נוהל שיאסור באופן גורף על מינוי קרובי משפחה

מדרגה ראשונה של שופטים לתפקידי שפיטה במערכת. ואולם, יתר חברי הוועדה התנגדו לעמדת שופטי העליון, והיא נדחתה.

מי שלא הסתפק בנהלים החדשים ומנהל מאבק משפטי בניסיון להביא לשקיפות מרבית בכל הנוגע להעסקת קרובי משפחה במערכת המשפט הוא עורך הדין הוותיק והצבעוני, ד"ר חיים שטנגר. בסיועם של עורכי הדין ממשרדו, אורי פנטילט וארנון שצמן, הגיש שטנגר עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית המשפט לעניינים מינהליים, שבה הוא ביקש להורות למשרד המשפטים להעביר לידי רשימה שתפרט ותגלה את קשרי המשפחה של עורכי דין בפרקליטות ובמחלקות השונות במשרד המשפטים לבין שופטים ורשמים.

למרבה האירוניה, לטענת שטנגר, השופט ארנון דראל מהמחוזי בירושלים פסל את עצמו מלדון בעתירה שהונחה בתחילה על שולחן, בשל העובדה שיש לו קרוב משפחה במערכת. התיק הועבר לשופט יורם נועם, שגם הוא פסל את עצמו מלדון בה, בשל העובדה שבנו מועסק כיועץ משפטי במשרד המשפטי. לבסוף דן בעתירה השופט ד"ר יגאל מרזל, לשעבר רשם בית המשפט העליון.

בחודש מאי העביר משרד המשפטים לעו"ד שטנגר רשימה ראשונית וחלקית של 21 עובדים בפרקליטות ובמשרד המשפטים בהווה ובעבר, שהם בעלי קרבת משפחה לשופטים או לשופטים שפרשו לגמלאות. בין היתר הוזכרה ברשימה מרים רבינשטיין, לשעבר פרקליטה בפרקליטות המדינה, שהיא רעייתו של שופט בית המשפט העליון, אליקים רבינשטיין.

שלשום (ד') נעתר משרד המשפטים לבקשתו של שטנגר ובאמצעות עו"ד אחוה ברמן, סגנית בכירה בפרקליטות מחוז ירושלים, העביר רשימה נוספת של עובדים בפרקליטות ובמשרד המשפטים שהם בעלי קרבת משפחה לשופטים או לשופטים שפרשו לגמלאות.

מהרשימה עלה כי לפחות ל-40 פרקליטים ועובדי משרד המשפטים יש קרובי משפחה שהם שופטים. זאת, כאמור, בנוסף ל-21 עובדים שהופיעו ברשימה שהועברה בחודש מאי.

חלק מרשימת 61 בעלי התפקידים פורסם באתר של יואב יצחק. כאן נחשפת רשימה מפורטת יותר.

עם זאת, משרד המשפטים מציין כי הרשימות כוללות רק עובדים בעלי קרבת משפחה לשופטים שהסכימו למסירת פרטיהם. עוד מבהיר משרד המשפטים כי מהרשימה החדשה הושמט שמה של עובדת שהתנגדה למסירת פרטיה, וכן הושמטו שמותיהם של עובדות שנמצאת בחו"ל ושל שני עובדי המשרד לשעבר בעלי קרבת משפחה לשופטים, שקבלת עמדתם כיום אפשרית רק דרך הנהלת בתי המשפט (לפי ההערכה הם מונו לשופטים).

יצוין בנוסף כי מדובר ברשימה משלימה של שמות עובדים קרובי משפחה שטרם פורסמו, ולא בכלל העובדים בעלי קרבת משפחה לשופטים.

אחד מהשמות של עובדת פרקליטות שאביה הוא שופט בכיר הוא זה של עו"ד אלכסנדרה קרא, בתו של שופט בית המשפט המחוזי בתל-אביב ג'ורג' קרא, שישב בין היתר בראש הרכב השופטים שהרשיע את הנשיא לשעבר משה קצב בשני מעשי אונס ובעבירות נוספות ושלה אותו ל-7 שנות מאסר. אלכסנדרה קרא היא פרקליטה בפרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי).

שם מוכר נוסף הוא של יעל ורבה-זלינגר, מנהלת המחלקה הפיסקלית בפרקליטות, שהיא בת דודה של נשיאת בית המשפט העליון לשעבר, דורית ביניש. עם זאת, ביניש פרשה כבר מזמן לגמלאות, וגם ורבה-זלינגר כבר סיימה את תפקידה.

שמות נוספים שמופיעים ברשימה הם של ליאב וינבאום, מנהל המחלקה המסחרית בפרקליטות מחוז תל-אביב, שאחותו, חדזה וינבאום-וולצקי, היא שופטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב; אודליה כוחן - פרקליטה שחמותה היא שופטת השלום בתל-אביב לשעבר, חיותה כוחן, שפרשה לגמלאות ב-2010; שופט המחוזי בתל-אביב, עודד מודריק, שפרש, הוא חמיו של מאור אבן חן מהמחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה. גם בתו של מודריק, רוני, עובדת כפרקליטה בפרקליטות מחוז תל-אביב. אסף נועם מהלשכה המשפטית במשרד המשפטים הוא בנו של שופט המחוזי בירושלים, יורם נועם.

לטענת עו"ד שטנגר, "הרשימה שמסר משרד המשפטים אינה מדויקת, וזאת בלשון המעטה. איני חושב שהדבר נעשה במזיד, אבל הוא מראה על התנהלות רשלנית לכאורה, ותעיד העובדה ששמו של השופט דראל, שפסל את עצמו מלדון בעתירה בשל העובדה שיש לו קרוב משפחה בפרקליטות, לא נכלל ברשימה".

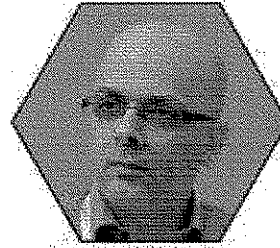
דובר משרד המשפטים, עו"ד משה כהן, מסר בתגובה: "העסקה של קרובי משפחה במשרד המשפטים, שיש בו כידוע כמה עשרות יחידות שונות, נבחנת בהתאם לכללי שירות המדינה. המשרד אף מחיל נהלים מחמירים, ומנכ"לית המשרד, אמי פלמור, מפקחת אישית על אישור העסקת עובדים להם קרובי משפחה במערכת בתי המשפט.

"במדינת ישראל יש עשרות אלפי משפטינים, ומטבע הדברים יש ביניהם קרובי משפחה העובדים במערכת המשפט במגזר הציבורי. כמובן שעובדים אלה חייבים להצהיר על קרבת המשפחה. כללי שירות המדינה מקיימים איזון בין העיקרון החוקתי של חופש העיסוק וההתקדמות המקצועית, לבין הצורך בהבטחת אמון הציבור במערכת הציבורית. הכללים אינם קובעים איסור מוחלט על העסקת קרובי משפחה במערכת המשפט, אלא מגבילים העסקה רק במקרים של יחסי כפיפות וקשרי עבודה.

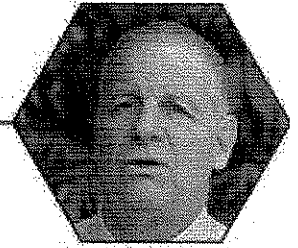
"בהתאם, המשרד נוקט בצעדים הנדרשים על-פי הכללים, כאשר במקרים מסוימים לא מאושרת העסקה, או מאושרת בתנאים המבטיחים מניעת ניגוד עניינים, חגמת העברה למחוזות אחרים או בין יחידות מקצועיות".

רשימה חלקית של עובדי פרקליטות בעלי קרבת משפחה לשופטים

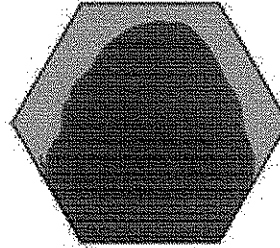
שם והשפחה	תפקיד	קשר משפחתי	שם המשפחה	תפקיד
1. יעל ורבה וליגור	מנהלת המוד הפיסקלית	בת דודה	דודית בייניש	נשיאית עליון (לשעבר)
2. אדונית כחן	פסיכ	אחות	דניאלה כחן	שופטת פלגים, חוז אביב
3. ניביל קמל וקמל	פסיכ	אם	ענדה קמל וקמל	שופטת מחוז ת"א
4. עדי ברנר	פסיכ מחוזית פיקוח	אשת בן	עיסרה ברנר	שופטת מחוז ת"א
5. ירמיה דפנה	עוזר באי"כ	-	אליקה ריבלין	שופטת עליון
6. שלומי פרידן	מנהלת על המורה המשפטית	-	דניאל פרידמן	שופטת בית דין המחוזי לעבודה י"ם
7. שרון דגון	טו"ר לג"ג	בת דוד	חגית טגון	שופטת בית דין לעבודה ת"א
8. ליאב רובינאם	פסיכ	אחות	ענדה רובינאם חלוצי	שופטת
9. המיר פלי	פסיכ	בת דוד	ענדה פלדן	שופטת מחוז ת"א
10. משה אבן ין	מנכ"ל פרקליטות	אם	ענדה חודיק	נשיא מחוז ת"א לשעבר
11. רותי חודיק	פסיכ	אם	ענדה חודיק	נשיא מחוז ת"א לשעבר
12. מליה חודי	פסיכ	אם	אילי חודיק	שופטת בית דין המחוזי לעבודה י"ם
13. מנחם פחמלי מאיר	פסיכ	בת דוד	חגית ברנר	שופטת
14. גלית לוי גן מאיר	פסיכ	אחות	ענדה בן מאיר	שופטת לעניין פשע, בי"ם
15. כרמלה בן דוד	פסיכ	אם	חגית בן דוד	נשיא מחוזי נצרת
16. חנה מנר	פסיכ	אם	רב מנר	שופט
17. אביב פרידן	פסיכ	בן דוד	אורי פרידמן	שופט מחוזי ת"א
18. רותי פרידן ופרידן	פרקליטה ניהול	בת דוד	חגית פרידן	שופטת פלגים נצרת
19. מירל בריינר	פרקליטה פסיכ	בת דוד	ניביל בריינר	שופטת פלגים נצרת
20. ניביל ופרידן	פסיכ	אם	ענדה ופרידן	שופטת מחוזי ת"א
21. מנחם בראל	אסיסטנט מנהל לעניין פשע	אם	גדעון בראל	שופט
22. ענת אליהו מאיר	פרקליטה	אם	דנת אליהו	שופטת מחוזי ירושלים
23. חנה פולין	שופטת	אם	חגית פולין	שופטת פלגים י"ם
24. חגית בקר	פרקליטה	אחות	ריבית בקר	שופטת
25. אביה פרידן	פרקליטה	אחות	חגית פרידן	שופטת פלגים ת"א
26. אלימנדה קרא	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
27. אילי חודיק	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
28. רבית חלוצי ופרידן	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
29. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
30. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
31. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
32. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
33. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
34. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
35. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
36. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
37. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
38. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
39. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
40. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
41. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
42. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
43. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
44. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
45. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
46. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
47. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א
48. מירל חלוצי	-	-	-	שופטת פלגים ת"א

החוקן | מאור אבן חן

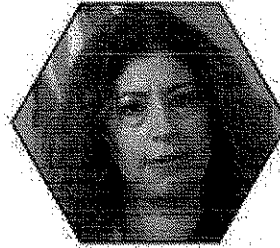
האב | עודד מוזדיק

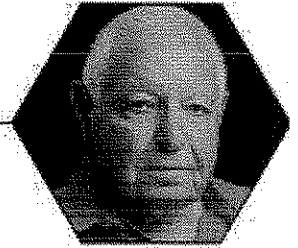
האישת | מרים רובינשטיין

הכנעל | אליקים רובינשטיין

הבת | אילנה לינדנשטראוס

האב | מיכה לינדנשטראוס